

Staatskoerant

REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

Vol 447

Kaapstad, 9 September 2002

No. 23824

DIE PRESIDENSIE

No. 1164

9 September 2002

Die amptelike vertaling van die onderstaande Wet wat op 20 Junie 2002 in die Staatskoerant verskyn het, word hierby vir algemene inligting gepubliseer:—

No. 18 van 2002: Wysigingswet op die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 2002.

AIDS HELPLINE: 0800-123-22 Prevention is the cure

**Wet No. 18, 2002 WYSIGINGSWET OP DIE GRONDWET VAN DIE REPUBLIEK
VAN SUID-AFRIKA, 2002**

ALGEMENE VERDUIDELIKENDE NOTA:

[] Woorde in vet druk tussen vierkantige hake dui skappings uit
bestaande verordenings aan.

_____ Woorde met 'n volstreep daaronder, dui invoegings in
bestaande verordenings aan.

WET

Tot wysiging van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, ten einde 'n lid van 'n Munisipale Raad in staat te stel om 'n lid van 'n ander party te word terwyl lidmaatskap van daardie Raad behou word; om 'n bestaande party in staat te stel om met 'n ander party saam te smelt, of om in meer as een party te onderverdeel, of om te onderverdeel en enige een van die onderverdelings om met 'n ander party saam te smelt, terwyl 'n lid van 'n Raad wat deur sodanige veranderings geraak word, toegelaat word om lidmaatskap van daardie Raad te behou; en om vir verbandhoudende aangeleenthede voorsiening te maak.

AANHEF

AANGESIEN artikel 46(1)(d) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 (die Grondwet), 'n kiesstelsel vir die Nasionale Vergadering vereis wat, in die algemeen, proporsionele verteenwoordiging tot gevolg het;

EN AANGESIEN artikel 47(3)(a) van die Grondwet voorsiening maak dat iemand lidmaatskap van die Nasionale Vergadering verloor indien so iemand ophou om bevoeg te wees op die gronde in artikel 47(1) vermeld;

EN AANGESIEN artikel 105(1)(d) van die Grondwet 'n kiesstelsel vir provinsiale wetgewers vereis wat, in die algemeen, proporsionele verteenwoordiging tot gevolg het;

EN AANGESIEN artikel 106(3)(a) van die Grondwet voorsiening maak dat iemand lidmaatskap van 'n provinsiale wetgewer verloor indien so iemand ophou om bevoeg te wees op die gronde in artikel 106(1) vermeld;

EN AANGESIEN item 23A van Bylae 2 by die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, voorsiening maak dat binne 'n redelike tyd nadat die nuwe Grondwet in werking getree het, 'n Parlements wet ooreenkomstig artikel 76(1) van die nuwe Grondwet aangeneem kan word om daardie item en item 23 te wysig, ten einde voorsiening te maak vir—

- * die wyse waarop dit vir 'n lid van 'n wetgewer wat ophou om 'n lid te wees van die party wat daardie lid benoem het, moontlik sal wees om lidmaatskap van sodanige wetgewer te behou; en
- * 'n bestaande party om met 'n ander party saam te smelt, of 'n party om in meer as een party te onderverdeel terwyl 'n lid van 'n wetgewer wat deur sodanige veranderings geraak word, toegelaat word om lidmaatskap van sodanige wetgewer te behou;

EN AANGESIEN artikel 157 van die Grondwet 'n kiesstelsel vir plaaslike regering vereis—

WYSIGINGSWET OP DIE GRONDWET VAN DIE REPUBLIEK
VAN SUID-AFRIKA, 2002

Wet No. 18, 2002

- * wat bestaan uit hetsy proporsionele verteenwoordiging of proporsionele verteenwoordiging wat met 'n stelsel van wyksvertenwoordiging gekombineer is; en
- * wat verseker dat die totale getal lede wat uit elke party verkies word, die totale verhouding weerspieël van die stemme wat vir daardie partye uitgebring is;

EN AANGESIEN artikel 158 vir sekere maatstawwe vir bevoegdheid vir lidmaatskap van 'n Munisipale Raad voorsiening maak;

EN AANGESIEN die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998, vir 'n kiesstelsel vir plaaslike regering voorsiening maak wat bestaan uit proporsionele verteenwoordiging wat met 'n stelsel van wyksvertenwoordiging gekombineer is;

EN AANGESIEN geen voorsiening in die Grondwet ten opsigte van plaaslike regering gemaak word nie vir—

- * 'n raadslid om lidmaatskap van 'n Munisipale Raad te behou waar so 'n raadslid ophou om 'n lid te wees van die party wat daardie raadslid benoem het; en
- * 'n party om met 'n ander party saam te smelt, of 'n party om in meer as een party te onderverdeel of 'n party om te onderverdeel en enige een van die onderverdelings om met 'n ander party saam te smelt, terwyl 'n lid van 'n Raad wat deur die sodanige veranderings geraak word, toegelaat word om lidmaatskap van daardie Raad te behou;

EN AANGESIEN artikel 27 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998, voorsiening maak dat 'n raadslid—

- * wat verkies is vanaf 'n partylys en ophou om 'n lid van daardie party te wees; of
- * wat verkies is om 'n wyk te verteenwoordig en wat—
 - (i) deur 'n party as 'n kandidaat in die wyksverkiesing benoem is en ophou om 'n lid van daardie party te wees; of
 - (ii) nie deur 'n party as 'n kandidaat in die wyksverkiesing benoem is nie en 'n lid van 'n party word,
 ophou om 'n lid van die betrokke Munisipale Raad te wees;

EN AANGESIEN die behoefte bestaan vir eenvormigheid binne die drie sfere van regering betreffende verlies of behoud van lidmaatskap van enige wetgewer of Munisipale Raad in die geval van 'n verandering van partylidmaatskap, of samesmeltings of onderverdeling of onderverdeling en samesmelting van partye,

WORD DAAR DERHALWE BEPAAL deur die Parlement van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg:—

Wysiging van artikel 157 van Wet 108 van 1996, soos gewysig deur artikel 2 van Wet 87 van 1998

1. Artikel 157 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, word 5
hierby gewysig—

- (a) deur subartikel (1) deur die volgende subartikel te vervang:
 - “(1) Behoudens Bylae 6A bestaan 'n Munisipale Raad [**bestaan**] uit—
 - (a) lede wat ooreenkomstig subartikels [(2), (3), (4) en (5)] (2) en (3) 10
verkie is; of
 - (b) indien nasionale wetgewing daarvoor voorsiening maak—
 - (i) lede wat deur ander Munisipale Rade aangestel is om daardie
ander Rade te verteenwoordig; of
 - (ii) sowel lede wat ooreenkomstig paragraaf (a) verkies is as lede
wat ooreenkomstig subparagraaf (i) van hierdie paragraaf 15
aangestel is.”; en
- (b) deur subartikel (3) deur die volgende subartikel te vervang:
 - “(3) 'n Kiesstelsel ingevolge subartikel (2) moet [**verseker dat die**
totale getal lede wat uit elke party verkies word, die totale

**Wet No. 18, 2002 WYSIGINGSWET OP DIE GRONDWET VAN DIE REPUBLIEK
VAN SUID-AFRIKA, 2002**

**verhouding weerspieël van die stemme wat vir daardie partye
uitgebring is] in die algemeen, proporsionele verteenwoordiging
meebring.”.**

Invoeging van Bylae 6A in Wet 108 van 1996

2. Die volgende Bylae word hierby in die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, ingevoeg: 5

“Bylae 6A

**Verlies of behoud van lidmaatskap van Munisipale Rade, na ’n
verandering van partylidmaatskap, samesmeltings tussen partye,
onderverdeling van partye en onderverdeling en samesmelting van
partye, en vul van vakatures** 10

Verlies of behoud van lidmaatskap van Raad

1. (1) ’n Raadslid wat nie ’n wyk verteenwoordig nie hou op
om ’n lid van ’n Munisipale Raad te wees indien daardie raadslid,
anders as ooreenkomstig item 2, 3 of 7, ophou om ’n lid te wees van 15
die party wat daardie raadslid as ’n lid van die Raad genomineer het.
- (2) ’n Raadslid wat ’n wyk in ’n Munisipale Raad verteenwoordig, hou
op om ’n lid van daardie Raad te wees indien daardie raadslid,
anders as ooreenkomstig item 2, 3 of 7—
- (a) ophou om ’n lid te wees van die party wat daardie raadslid as ’n 20
kandidaat in die wyksverkiesing genomineer het; of
- (b) nie deur ’n party as ’n kandidaat in die wyksverkiesing
genomineer is nie en ’n lid van ’n party word.

**Behoud van lidmaatskap van Raad in geval van verandering van
partylidmaatskap** 25

2. (1) Behoudens item 4, bly ’n raadslid—
- (a) wat nie ’n wyk verteenwoordig nie, wat ’n lid is van ’n party
wat in daardie Raad verteenwoordig is (die oorspronklike
party) en wat ’n lid word van ’n ander party (die nuwe party),
ongeag of die nuwe party aan ’n verkiesing deelgeneem het al 30
dan nie, ’n lid van daardie Raad; of
- (b) wat ’n wyk in daardie Raad verteenwoordig, ’n raadslid vir
daardie wyk, indien die raadslid—
- (i) deur ’n party (die oorspronklike party) as ’n kandidaat in
die wyksverkiesing genomineer is en— 35
- (aa) ophou om ’n lid te wees van die oorspronklike party
en ’n lid word van ’n ander party (die nuwe party),
ongeag of die nuwe party aan ’n verkiesing
deelgeneem het al dan nie; of
- (bb) ophou om ’n lid te wees van die oorspronklike party 40
en nie ’n lid word van ’n ander party nie; of
- (ii) nie deur ’n party as ’n kandidaat in die wyksverkiesing
genomineer is nie en ’n lid word van ’n ander party,
ongeag of daardie party aan ’n verkiesing deelgeneem het
al dan nie, 45
- indien die raadslid bedoel in paragrawe (a) en (b)(i), hetsy
alleen of saam met een of meer ander raadslede wat, gedurende
’n tydperk bedoel in item 4(1)(a)(i) of (ii), opgehou het om
lede van die oorspronklike party te wees, nie minder nie as 10
persent van die totale getal setels verteenwoordig wat deur die 50
oorspronklike party in daardie Raad gehou is.
- (2) Die setel wat deur ’n raadslid bedoel in subitem (1)(a) gehou word,
word geag aan die nuwe party waarvan die raadslid ’n lid geword
het, toegewys te wees.
- (3) Die wyk wat deur ’n raadslid bedoel in subitem (1)(b) 55
vertteenwoordig word, word geag—

- (a) aan die party waarvan daardie raadslid 'n lid geword het, toegewys te wees; of
- (b) deur daardie raadslid verkry te wees, indien die raadslid nie 'n lid van 'n ander party geword het nie.

Behoud van lidmaatskap van Raad in geval van samesmeltings, 5 onderverdeling en onderverdeling en samesmelting van partye

3. (1) Behoudens item 4, kan enige politieke party (die oorspronklike party) wat in 'n Munisipale Raad verteenwoordig word—
- (a) met 'n ander party saamsmelt, ongeag of daardie party aan 'n verkiesing deelgeneem het al dan nie; of 10
 - (b) in meer as een party onderverdeel of onderverdeel en enige onderverdeling met 'n ander party saamsmelt, ongeag of daardie party aan 'n verkiesing deelgeneem het al dan nie, indien die lede van 'n onderverdeling wat die oorspronklike party verlaat minstens 10 persent van die totale getal setels wat deur die oorspronklike party in daardie Raad gehou is, verteenwoordig. 15
- (2) Indien 'n party met 'n ander party saamsmelt of in meer as een party onderverdeel of onderverdeel en met 'n ander party saamsmelt ingevolge subitem (1), bly die lede wat betrokke is lede van daardie Munisipale Raad en word die setels wat deur hulle gehou word, geag toegewys te wees aan die party wat hulle verteenwoordig na aanleiding van 'n samesmelting, onderverdeling of onderverdeling en samesmelting in subitem (1) beoog. 20

Tydperk van toepassing van items 2 en 3 en verdere vereistes 25

4. (1) (a) Die bepalings van items 2 en 3 is slegs van toepassing—
- (i) vir 'n tydperk van 15 dae vanaf die eerste tot die vyftiende dag van September in die tweede jaar wat op die datum van 'n verkiesing van alle Munisipale Rade volg; en
 - (ii) vir 'n tydperk van 15 dae vanaf die eerste tot die vyftiende dag van September in die vierde jaar wat op die datum van 'n verkiesing van alle Munisipale Rade volg, 30
maar is nie van toepassing gedurende die jaar wat op 31 Desember 2002 eindig nie.
- (b) Vir doeleindes van paragraaf (a), beteken “jaar” 'n tydperk van 365 dae. 35
- (2) Gedurende 'n tydperk bedoel in subitem (1)(a)(i) of (ii)—
- (a) kan 'n raadslid slegs een keer—
 - (i) van partylidmaatskap verander;
 - (ii) 'n lid van 'n party word; of 40
 - (iii) ophou om 'n lid van 'n party te wees, deur 'n beampte wat deur die Verkiesingskommissie aangewys is skriftelik daarvan in kennis te stel, en indien daardie raadslid van partylidmaatskap verander het of 'n lid van 'n party geword het, deur skriftelike bevestiging vanaf die betrokke party dat hy of sy as 'n lid van daardie party aanvaar is, aan daardie beampte voor te lê; en 45
 - (b) kan 'n party slegs een keer—
 - (i) met 'n ander party saamsmelt;
 - (ii) in meer as een party onderverdeel; of 50
 - (iii) onderverdeel en enige onderverdeling met 'n ander party saamsmelt, deur 'n beampte deur die Verkiesingskommissie aangewys skriftelik daarvan in kennis te stel, en deur skriftelike bevestiging van die party aan daardie beampte voor te lê van— 55
- (aa) die name van alle raadslede wat by die samesmelting of onderverdeling betrokke is; en
 - (bb) dat die party die samesmelting aanvaar het; en

